

Gemeente Langedijk

Raadsvergadering	:	
Agendanummer	:	
Portefeuillehouder	:	H.J.M. Schrijver
Afdeling	:	Publiekszaken
Opsteller	:	Monique Wong Chung

Voorstel aan de raad

Onderwerp	:	WNK begroting 2013 (74)
Programma	:	Sociale Voorzieningen

Gevraagde beslissing:

1. akkoord te gaan met de zienswijze dat in de nu voorliggende begroting 2013 van het WNK onvoldoende rekening is gehouden met de structurele oorzaken die ten grondslag liggen aan het verwachte exploitatietekort in 2012;
2. het WNK op te dragen voor deze structurele tekorten een pakket aan structurele bezuinigingsmaatregelen te inventariseren waarmee het WNK weer een solide en sluitende (meerjaren)begroting krijgt.

Aanleiding/vraagstelling:

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regeling wordt de raad hierbij de begroting 2013 WNK aangeboden. Voordat het Algemeen Bestuur van WNK (AB WNK) de begroting behandelt, worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze hierop mee te geven aan het Algemeen Bestuur van WNK. De zienswijzen kunnen tot 2 weken voor de vergadering van het AB WNK ingediend worden.

Het Algemeen Bestuur van WNK Bedrijven heeft de provincie verzocht om uitstel voor het indienen van de begroting 2013 en de meerjarenramingen tot en met 2016. Redenen voor aanvraag tot uitstel was de nog niet beschikbare informatie om een zinvolle begroting te kunnen maken. Hiermee doelt het AB WNK Bedrijven vooral op de ontwikkelingen op rijksniveau voor wat betreft de budgettering 2013 en de voorgenomen wetswijzigingen.

De provincie heeft met het verzoek ingestemd (zie de bijlage). De indieningsdatum is nu 19 december 2012. Deze indieningsdatum heeft de route tot raadpleging van de raad beïnvloed. 12 december 2012 moet de begroting door het AB worden vastgesteld. Voor deze datum kan de raad zijn zienswijze kenbaar maken.

Probleem: Exploitatietekort in 2012

Met de presentatie van de WNK begroting 2013 verwacht het WNK in het jaar 2012 een exploitatietekort. Op basis van de cijfers tot en met augustus 2012 is de verwachting dat dit tekort zou kunnen oplopen tot € 1.293.000,--. Het verwachte negatieve resultaat in 2012 is groter dan de beschikbare algemene reserve (€1.165.000,-) van het WNK en het tekort zal daarom aangevuld moeten worden door de deelnemende gemeenten, waaronder de gemeente Langedijk. In de nu voorliggende begroting 2013 van het WNK is naar onze mening onvoldoende rekening gehouden met de structurele oorzaken die ten grondslag liggen aan het exploitatietekort in 2012.

Orzaken van het exploitatietekort

Wat ons opvalt in de begroting 2013 (pagina 17), is dat er ten opzichte van de cijfers 2012 (estimate basis augustus 2012), een hogere netto-opbrengst wordt gepresenteerd. WNK gaat er dus vanuit dat de gemeenten zullen bijdragen aan een hogere omzetgroei. Maar in de risicoparaagraaf op pagina 11 staat dat de omzet onder druk staat; er is overbezetting bij Montage & Verpakking, prijzen staan sterk onder druk bij het onderdeel Post, en er zijn onvoldoende SW-mensen geschikt en beschikbaar om de werkzaamheden bij Schoonmaak, Groen en Personenvervoer uit te voeren. Bij een eventuele omzetgroei op die laatste terreinen stijgen dan ook de lasten voor het WNK en verdampt de netto-omzetgroei.

Op basis van het rapport van Deloitte over het weerstandsvermogen wordt een algemene reserve van € 2.050.000,-- geadviseerd. Gelet op de ontwikkelingen in 2011 en de verwachting voor 2012 behaalt het WNK dit niveau van de algemene reserve niet en zakt het WNK onder het geadviseerde niveau van het weerstandvermogen.

Verklaringen exploitatietekort

1. *Minder Participatiebudget*

De eerste verklaring voor het exploitatietekort is dat de gemeenten, al vanaf 2011, te maken hebben met een forse krimp van het Participatiebudget, als gevolg van al eerder ingezette bezuinigingen op rijksniveau. Dat heeft een negatieve invloed op de omzet bij het programma Economische arbeidstoeleiding. Deze ontwikkeling is naar onze mening structureel.

2. *Achterblijven omzet*

Ook de negatieve ontwikkelingen in de omzet zijn naar onze mening structureel.

Begin 2004 heeft WNK de Stichting Pluswerk van de gemeenten overgenomen inclusief het voltallig ambtelijk personeel. Het lag destijds voor de hand, met het vooruitzicht van nieuwe SUWI regelgeving, dat de re-integratieactiviteiten van gemeenten verder op afstand gezet zouden moeten worden. Er is toen besloten om deze activiteiten inclusief de volledige organisatie van de WIW- en ID-ers bij WNK onder te brengen. Deze ontwikkeling is de belangrijkste aanzet geweest voor de ontwikkeling van WNK Re-integratie zoals het nu functioneert. Vanaf 2006 heeft de netto toegevoegde waarde van WNK Re-integratie zich ontwikkeld van ca. € 1,5 miljoen in 2006 tot ca. € 5,5 miljoen in (het topjaar) 2010.

Sinds 2010 is er bij WNK Re-integratie sprake van een dalend volume re-integratieopdrachten. Deze krimp is in 2010 en 2011 opgevangen door de aanwezige "flexschil" af te bouwen. De verliezen konden daardoor zeer beperkt blijven. In de wetenschap dat medio 2011 de laatste tijdelijke dienstverbanden van rechtswege ontbonden zouden zijn, zijn er eind 2011 noodzakelijkerwijs voor het eerst sinds 2004 volumeafspraken gemaakt met de GR-opdrachtgevers voor het jaar 2012. Als gevolg hiervan is er een positief resultaat begroot op basis van de toegezegde omzetvolumes. Maar door het werkelijk aantal cliënten dat tot en met juni 2012 door de gemeenten naar WNK Re-integratie zijn verwezen en de extrapolatie van dit aantal bij ongewijzigd beleid, genereert het WNK naar verwachting € 1.672.596 minder netto omzet dan afgesproken.

In totaal waren er vorig jaar medio juni 2011 728 lopende re-integratietrajecten en als gevolg daarvan 131,22 FTE actief in de WNK bedrijven. In 2012 zijn dat er 82,14 FTE. Dit vertaalt zich enerzijds in een lagere omzet bij WNK Re-integratie en lagere omzet en hogere kosten bij de overige werkbedrijven. De overige zakelijke dienstverlening aan de gemeenten vindt o.a. haar basis in art. 5 van de statuten van de Gemeenschappelijke Regeling (Medewerkingsplicht). In het Visiedocument WSW 2009-2013 zijn concrete afspraken gemaakt over de toename van de bij de GR te besteden omzet. Deze afspraken zijn vertaald in de zgn. "doelomzet" bij WNK.

Vanaf 2009 is de doelomzet in geen enkel jaar gehaald. In 2011 bedroeg de doelomzet voor het totaal aan dienstverlening op het gebied van Post, Groen (onderhoud) en Schoonmaak € 4.885.680,--. Er is totaal door gemeenten € 4.096.770,-- gerealiseerd. Een negatief verschil van ca. € 800.000,--. Op grond van de gerealiseerde omzet tot en met de maand juni verwacht de directie van WNK voor 2012 een daling van de omzet ten opzichte van 2011 en een negatief verschil met de doelomzet 2012 (€ 5.374.248,--) van ca. € 1,5 miljoen.

3. *Gestegen kosten van inhuur van extern personeel als gevolg van de in verhouding geringe instroom van WWB re-integratiecliënten.*

Bij WNK Groen zien we de kosten van inhuur van derden fors boven begroting stijgen. Dit wordt deels veroorzaakt door het minder beschikbaar hebben van WSW medewerkers en een lichte daling van het aantal WWB cliënten. Hier geldt tevens dat het vaste personeelsbestand, zoals bij alle hoveniersbedrijven, is gebaseerd op de dalperiode (winter). Minder winterwerk levert ook een lagere vaste bezetting op, waardoor er in de piekperiode (voorjaar-zomer) meer externe inhuur noodzakelijk is. Bij WNK Schoonmaak doet zich het probleem van minder inzetbare WWB cliënten in grotere mate voor. In 2011 waren er 40.94 FTE WWB cliënten binnen de schoonmaak actief. Nu zijn dat 14,47 FTE.

Bij WNK post (logistiek) waren in 2011 62,72 FTE WWB cliënten actief, nu zijn dat er 34,89 FTE. Dit heeft een negatief effect op de omzet en de kosten. Daarnaast gaan gemeenten in toenemende mate "shoppen" als het niet om 24-uurs post gaat. WNK kan die stromen in opdracht van bijv. Sandd dan bezorgen tegen zeer lage tarieven.

Constatering en conclusie

In de begroting 2013 van het WNK zien wij geen structurele maatregelen die de voornoemde negatieve ontwikkeling ombuigen en daardoor zal deze ontwikkeling ook doorwerken naar 2013 en de daarop volgende jaren. Wij adviseren dan ook de raad om in de zienswijze het verzoek aan de WNK op te nemen, om voor deze structurele tekorten een pakket aan structurele bezuinigingsmaatregelen te inventariseren, waarmee het WNK weer een solide en sluitende begroting krijgt.

Onze conclusie is dat de door WNK gepresenteerde begroting 2013 een onvoldoende realistisch beeld geeft. Een realistische begroting op basis van de verwachte tekorten in 2012 en 2013, en daarmee afdoende aandacht voor de structurele oorzaken, is naar onze mening meer van toepassing.

Besluit Algemeen Bestuur WNK over het aanzuiveren van de algemene reserve

In de voorliggende WNK begroting 2013 wordt een dreigend tekort onttrokken aan de algemene reserve, en de hieronder genoemde bezuinigingsmaatregelen. De stand van de algemene reserve staat hiermee op nul. Tegelijkertijd is op dit moment duidelijk geworden dat over het jaar 2012 een exploitatietekort wordt verwacht van afgerond 1,3 mln. euro, gebaseerd op de cijfers tot en met augustus 2012.

Een ander bijkomstig probleem is dat zonder 'zwarte cijfers' de liquiditeit ook te laag is. De liquiditeit kan worden aangevuld door een rekening courant of een lening aan te gaan. Maar het is bedrijfseconomisch onverantwoord om een tekort op de lopende rekening aan te vullen met vreemd vermogen.

Het Algemeen Bestuur van WNK heeft in haar vergadering van 17 oktober 2012 gesproken over een dreigend tekort in 2013. De uitslag van de beraadslaging is, dat het AB maatregelen neemt om tot een sluitende begroting te komen. Dit omvat de volgende aanpassingen, die nog nadere uitwerking vergen, met bijpassende realisatie:

1. *Korting op de gemeentelijke bijdrage schrappen* met € 100.000,- wegens het uitblijven van de doelomzet;
2. *Afscheid nemen van de ambtelijke secretaris van de ondernemingsraad* € 30.900,-. Deze taak moet dan worden opgevangen door een andere medewerker;
3. *Investerings in het pand aan de Hertog Aalbrechtweg uitstellen*: € 10.000,-;
4. *Het opleidingsbudget ambtelijk terugbrengen* met € 100.000,-;
5. *Het budget voor externe advisering terugbrengen* met € 45.000,-. Dit houdt in dat er geen ruimte meer is om advies in te huren naast de gebruikelijke advieskosten rondom de bedrijfsvoering;
6. Wegens het volledig gebruiken van de algemene reserve over het boekjaar 2012 zijn we genoodzaakt om *rentekosten op te nemen voor een debetstand op onze rekeningcourant* van € 10.000,- (de rente opbrengsten komen te vervallen ad € 4.000,-).

Met deze acties komt de begroting 2013 op een positief exploitatiesaldo van € 33.000,-. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur besloten om het tekort van 2012 aan te zuiveren door het volledig gebruiken van de algemene reserve en door de gemeenten te verzoeken bij te storten. Het is nog niet inzichtelijk hoe hoog deze bijstorting per gemeente is. Wel heeft deze beslissing van het AB invloed op de algemene reserve in 2013. De algemene reserve is dan onvoldoende om een eventueel tekort 2013 hieraan te onttrekken.

Mogelijke oplossingen/alternatieven :

Om de algemene reserve weer op orde te brengen is een sluitende exploitatie noodzakelijk. We moeten daartoe maatregelen nemen gericht op het saneren en herstructureren van WNK. De volgende maatregelen zullen onderwerp van onderzoek moeten zijn, en worden zo mogelijk in het nog op te stellen nieuwe bedrijfsplan opgenomen:

- meer SW-medewerkers detacheren bij de regiogemeenten;
- benutten van maximale ruimte binnen de Europese aanbestedingsregels om meer werk te gunnen aan WNK;
- uitbreiding van Social Return met SW- medewerkers. Dit houdt in dat bedrijven die werk uitvoeren voor de gemeente verplicht zijn een aantal mensen met een uitkering van de gemeente werk te bieden en/of een aantal SW-medewerkers in te lenen van WNK;
- aan WNK een bezuinigingstaakstelling op te leggen tot minimaal het exploitatietekort;
- binnen het op te stellen bedrijfsplan ook rekening houden met een nieuw minimaal weerstandsvermogen.

Werkgroep herstructurering sociale werkvoorziening

In het kader van het onderzoek naar de mogelijkheden van een regionale samenwerking in het sociale domein is een projectorganisatie werkzaam. Eén van de werkgroepen uit die projectorganisatie richt zich op de herstructurering van de sociale werkvoorziening die onderdeel uitmaakt van het WNK. Deze werkgroep bestaat uit de directeur van WNK, controllers en managers bedrijfsvoering van de deelnemende gemeenten. De werkgroep analyseert onder andere de resultaten van de bedrijfsonderdelen en de opbouw daarvan, de opbrengsten, directe en indirecte kosten. Deze benadering leidt vermoedelijk tot een transparantere presentatie van de opbouw van de begroting. Daarnaast biedt deze benadering ook meer inzicht in de besparingsmogelijkheden en –onmogelijkheden. De resultaten zijn in november beschikbaar.

Financiële aspecten

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om het tekort van 2012 aan te zuiveren door het volledig gebruiken van de algemene reserve en door de gemeenten te verzoeken bij te storten. Het is nog niet inzichtelijk hoe hoog deze bijstorting per gemeente is. Wel heeft deze beslissing van het AB invloed op de algemene reserve in 2013. De algemene reserve is dan onvoldoende om een eventueel tekort 2013 hieraan te onttrekken.

De gemeentelijke bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling, en de rijksbijdrage die de gemeente ontvangt, worden meegenomen in de reguliere begrotingscyclus van de gemeente.

Overleg/inspraak/zienswijzen:

Voorstel zienswijze

1. De raad is van mening dat in de nu voorliggende begroting 2013 van het WNK onvoldoende rekening is gehouden met de structurele oorzaken die ten grondslag liggen aan het verwachte exploitatietekort in 2012;
2. Het WNK op te dragen voor deze structurele tekorten een pakket aan structurele bezuinigingsmaatregelen te inventariseren waarmee het WNK weer een solide en sluitende (meerjaren)begroting krijgt.

Rapportage/verantwoording/evaluatie:

De raad geeft zijn zienswijze over de begroting, zoals nu voorgelegd. De gemeentelijke bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling, en de rijksbijdrage die de gemeente ontvangt, worden meegenomen in de reguliere begrotingscyclus van de gemeente.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit:

Aanbiedingsbrief 2013 en begroting 2013 WNK

Stukken die voor de raad ter inzage liggen:

- B&W advies "WNK: begroting 2013";
- B&W advies "Aangepast raadsvoorstel begroting WNK 2013".

Zuid-Scharwoude, 23 oktober 2012
Burgemeester en wethouders van Langedijk,

drs. J.F.N. Cornelisse
burgemeester

E. (Erik) Annaert
gemeentesecretaris/directeur

Gemeente Langedijk

De raad van de gemeente Langedijk;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 oktober 2012, nummer 74;

gelet op het artikel 189 van de gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Akkoord te gaan met de zienswijze dat in de nu voorliggende begroting 2013 van het WNK onvoldoende rekening is gehouden met de structurele oorzaken die ten grondslag liggen aan het verwachte exploitatietekort in 2012;
2. Het WNK op te dragen voor deze structurele tekorten een pakket aan structurele bezuinigingsmaatregelen te inventariseren waarmee het WNK weer een solide en sluitende (meerjaren)begroting krijgt.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Langedijk
in zijn openbare vergadering van ...

De voorzitter,

drs. J.F.N. Cornelisse

De griffier,

J. van den Bogaerde